

SECȚIUNEA „BUNĂSTAREA SUBIECTIVĂ A COPIILOR”

COSMINA-ELENA POP

În cadrul conferinței „Sciences and the Contemporary Challenges. 20 Years of Teaching Sociology at the University of Oradea”, desfășurată în perioada, 9–10 Iunie 2016, o secțiune a fost dedicată subiectului bunăstării subiective a copiilor (*Children’s subjective well-being*).

Secțiunea dedicată „Bunăstării subiective a copiilor” a fost organizată de către Ferran Casas și Sergiu Bălțătescu¹. Ferran Casas este un lider în măsurarea bunăstării subiective a copiilor, după cum a fost prezentat de către Sergiu Bălțătescu de la Facultatea de Științe Socio-Umane (Universitatea din Oradea). El este profesor de psihologie socială la Facultatea de Educație și Psihologie (Universitatea din Girona, Spania), dar și liderul echipei care se ocupă de cercetarea calității vieții și drepturile copilului în cadrul Institutului de Cercetare a Calității Vieții de la aceeași universitate². Sergiu Bălțătescu este șeful Departamentului de Sociologie și Asistență Socială din cadrul Universității din Oradea, având ca domenii de interes în cercetare indicatori sociali, calitatea vieții, schimbare socială, sociologia tranziției etc.

Coordonatorii secțiunii pledează pentru cercetarea bunăstării subiective în cazul copiilor și adolescenților. Abordarea lor se încadrează în paradigma calității vieții, care ia în considerare pe lângă indicatorii obiectivi și indicatorii subiectivi, aceștia reprezentând un element-cheie în evaluarea calității vieții. În prezentarea secțiunii, cei doi coordonatori au subliniat că studiul dimensiunii subiective a calității vieții în cazul copiilor și adolescenților a suferit o amânare până la începutul secolului al XXI-lea, în comparație cu studiile pe aceeași temă dedicate adulților. De asemenea, datele de cercetare sunt limitate și nu permit o abordare comparativă. În acest context, Ferran Casas și Sergiu Bălțătescu, evidențiază importanța cercetării „Children’s Worlds – International Survey of Children’s Well-Being”³, prima cercetare în care au fost colectate date de la copii sub 12 ani și care contribuie

---

Adresa de contact a autorului: Cosmina-Elena Pop, Institutul de Cercetare a Calității Vieții al Academiei Române, Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, 050711, București, România, e-mail: cosminapop@gmail.com.

¹ <https://sites.google.com/site/sosciconf2016/sections#TOC-Section-5.-Children-s-Subjective-Well-Being->.

² https://www.researchgate.net/profile/Ferran_Casas.

³ <http://www.isciweb.org>.

la noi dezbateri pe tema bunăstării subiective a copiilor, inclusiv dintr-o perspectivă comparativă și culturală. De menționat faptul că Ferran Casas este unul dintre cei șase coordonatori ai proiectului, iar Sergiu Bălțătescu este coordonatorul proiectului în România.

În cadrul secțiunii numărul 5, „Bunăstarea subiectivă a copiilor” (Children’s Subjective Well-Being)⁴ au fost prezentate următoarele lucrări *Children’s quality of life in Romania. Subjective and objective dimensions* (Cosmina-Elena Pop), *Adolescents’ perception on participation and its relevance for their subjective well-being: cross cultural comparability in four Latin speaking countries: Brazil, Chile, Spain and Romania* (Brîndușa Antonia Grigoraș, Ferran Casas, Jaime Alfaro, Jorge C. Sarriera, Livia Bedin, David Sirlopu, Sergiu Bălțătescu) *Sport and physical activity and school children’s subjective well-being in four European countries* (Sergiu Bălțătescu, Klára Kovács, Ferran Casas, Dagmar Kutsar, Dorota Strózik), iar lucrarea *Well-being through arts in contemporary school* (Loredana Muntean, Adina Vesa a fost lucrare distribuită.

În prezentarea *Children’s quality of life in Romania. Subjective and objective dimensions*, Cosmina Pop (Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Academia Română) și-a propus să realizeze o imagine de ansamblu asupra calității vieții copiilor, utilizând indicatori obiectivi și subiectivi pentru o serie de domenii ale vieții, precum familia, starea de sănătate, educația și bunăstarea materială. Punctul de plecare pentru această lucrare a fost reprezentat de discrepanțele importante între situația critică a copiilor din România subliniată de diferite cercetări ale organizațiilor internaționale și situația favorabilă în ceea ce privește bunăstarea subiectivă. Lucrarea a încercat să pună în evidență relația dintre dimensiunea subiectivă și cea obiectivă a calității vieții copiilor din România, utilizând date obținute în cercetarea *Children’s Worlds*, precum și numeroase date statistice.

Prezentarea *Adolescents’ perception on participation and its relevance for their subjective well-being: cross cultural comparability in four Latin speaking countries: Brazil, Chile, Spain and Romania* a rezultat din efortul de colaborare a mai multor autori, provenind din țări și de la instituții diferite: Brîndușa Antonia Grigoraș (Universitatea Cluj-Napoca, România), Ferran Casas (Universitatea din Girona, Spania), Jaime Alfaro (University din Desarrollo, Chile), Jorge C. Sarriera, Livia Bedin (Universitatea Federală Federal Rio Grande do Sul, Brazilia); David Sirlopu (Universitatea din Desarrollo, Chile), Sergiu Bălțătescu (Universitatea din Oradea, România). Lucrarea și-a propus să exploreze percepția adolescenților privind participarea lor în cadrul familiei, școlii și comunității, precum și relația acestora cu bunăstarea lor subiectivă, măsurată prin intermediul a mai multor scale psihometrice. Analiza a fost realizată pe datele oferite de prima cercetare „Children’s Worlds – International Survey of Children’s Well-Being” (cercetarea pilot 2011–2012). Lucrarea pune în evidență faptul că o percepție mai ridicată a participării adolescenților

---

⁴ Programul conferinței <https://sites.google.com/site/sosciconf2016/program>.

este strâns corelată cu un nivel mai ridicat de bunăstare subiectivă. Autorii subliniază că rezultatele obținute au relevanță ridicată pentru drepturile copiilor și pentru implementarea programelor care permit participarea adolescenților la decizii privind viața lor, precum și pentru îmbunătățirea politicilor pentru copii și adolescenți.

În lucrarea *Sport and physical activity and school children's subjective well-being in four European countries*, elaborată de Sergiu Bălțătescu (Universitatea din Oradea, România), Klára Kovács (Universitatea din Debrecen, Ungaria), Ferran Casas (Universitatea din Girona, Spania), Dagmar Kutsar (Universitatea din Tartu, Estonia) și Dorota Strózik (Universitatea Economică, Poznan), se urmărește efectul activității fizice și sportive asupra bunăstării subiective copiilor. Autorii menționează o serie de beneficii psihosociale pentru copiii și adolescenții care practică sport: îmbunătățirea rezultatelor academice, creșterea stimei de sine, reducerea depresiei și anxietății, a tendințelor suicidale, precum și creșterea satisfacției față de viață, puse în evidență în literatură. Autorii și-au propus să testeze relația dintre practicarea sportului, activităților fizice în cazul copiilor și adolescenților din România, Ungaria, Estonia și Spania, utilizând baza de date a cercetării „Children's Worlds – International Survey of Children's Well-Being” (2013–2014).

În cadrul lucrării *Well-being through arts in contemporary school* (lucrare distribuită), Loredana Muntean și Adina Vesa (Universitatea din Oradea) au pus în evidență rolul artei și al activităților artistice în a crește starea de bunăstare a copiilor în școala primară. Cercetarea empirică realizată a fost complexă, utilizând în același timp mai multe metode de cercetare: anchetă (chestionar și interviu), experimentul și observația. Obiectivele cercetării vizează aspectele reale care pot contribui la creșterea bunăstării copiilor: evaluarea capacității elevilor din școala primară de a percepe factorii determinanții ai bunăstării subiective, propunerea unor modele noi de activități artistice care să permită fiecărui elev să-și creeze un model de autoreglare a stării, precum și măsurarea capacității de autoreglare a propriei bunăstări prin intermediul acestui tip de activități. Rezultatele cercetării au evidențiat importanța învățării încă din copilărie a modurilor și tehnicilor de autoreglare, care funcționează eficient, în funcție de personalitatea copilului/adultului. Autoarele pledează ca în perioada de studiu să fie oferite mai multe abordări ale conținutului școlar, iar învățarea să se realizeze într-un mod transdisciplinar, inclusiv prin intermediul activităților artistice, întrucât acestea sporesc bunăstarea subiectivă.

Secțiunea dedicată bunăstării subiective a copiilor a fost un prilej de întâlnire a cercetătorilor interesați și implicați în acest domeniu. În încheiere, pledez pentru importanța cercetării bunăstării subiective a copiilor, întrucât „În abordarea bunăstării și calității vieții copilului, nu trebuie să uităm că, prin definiție, calitatea vieții include percepțiile, evaluările și aspirațiile celor studiați, așadar și cele ale copiilor și adolescenților sunt esențiale. Cu alte cuvinte, nu trebuie să facem

---

confuzie între bunăstarea copilului și părerea adulților despre aceasta. Ambele sunt importante, dar în același timp, sunt parte a realității sociale complexe pe care o denumim bunăstarea copilului” (F. Casas, 2011, 564–565).

BIBLIOGRAFIE

Casas, F. (2011), Subjective Social Indicators and Child and Adolescent Well-being, in *Child Indicators Research*, Volume 4, Issue 4, pp. 555–575.